Зображення сміливості і винахідливості запорожців у боротьбі з турками та поляками у творі «Над Кодацьким порогом»

Все своє життя А. Кащенко захоплювався історичним минулим України. Відчуття історії, а також глибоке розуміння трагедії рідного народу знайшло відображення у творах письменника. У творі «Над Кодацьким порогом» письменник відтворив події, які сталися на Запорозькій Січі у сімнадцятому столітті. Біля Дніпра над Кодацьким порогом поляки будують міцну фортецю, «маючи на думці одрізнити Запорожжя від України і перешкоджати поневоленому українському людові тікати на Січ, і запорожцям виходити з Січі на Україну та нагадувати нещасним про те, що на світі існує воля». Козаки не можуть цього допустити. Вони вирішують здобути гроші, вчинивши напад на турецьке місто Азов. Врятувати багатьох невільників, а на здобуті гроші добре озброїти військо. Нарешті вони зможуть віддячити за всі кривди полякам! Судима розробив добрий стратегічний план і повів військо на Кодак. З захопленням зображує письменник, з яким завзяттям билися козаки. «Рубалися козаки з бусурманами на галерах й у місті». Але в той же час його сповнює сум через те, що б'ються братні народи, які не зуміли порозумітися й жити в згоді. Та не судилося запорожцям цього разу вибороти волю, хоч і зруйнували вони Кодацьку фортецю, бо підступно вбили вороги гетьмана Івана Судиму.

Але минули роки, і козаки, очолені Богданом Хмельницьким, повстали проти утисків польських магнатів і відстояли права й волю свого народу.